

UUTISET

YHTEYSTIEDOT:

Asiakaspalvelu 020 750 4400
 Uutispäivystys arkin 020 750 4405 klo 7.30–23.00
 Uutispäivystys viikonloppuisin 020 750 4405 klo 15.00–23.00
 Juttuvinkit ja palautteet 020 750 4405, toimitus@kpk.fi

LÄHETÄ JUTTUVINKKI TAI KUVA

toimitus@kpk.fi
 www.kp24.fi

Tekstiviestillä: kirjoita VINKKI väli ja juttuvinkiksi.
 Lähetä viesti numeron 13525.

ASIAKASPALVELU AVOINNA:
Kokkolassa
 ma-pe klo 8.00–16.30
 puh. 020 750 4400

Ylivieskassa
 ma-pe klo 8.00–16.30

TILAUKSET JA ILMOITUKSET:
 puh. 020 750 4400 vaihde
 puh. 020 750 4469 asiakaspalvelu
 www.kp24.fi/mediaopas

JOLLET SAANUT LEHTEÄ:

Kokkola, Alaveteli, Bosund, Eugmo, Haapajärvi, Haapavesi, Kinnula, Kolppi, Kruunupyy, Leppälax, Lestijärvi, Luoto, Oulainen, Pietarsaari, Purmo, Pännäinen, Reijärvi, Teerijärvi, Toholampi, Ylivieska, Ytterse
SOITA 020 055 888
 ma-pe klo 6–14, la-su klo 6–10.
 Alavieska, Halsua, Himanka, Kalajoki, Kannus, Kaustinen, Kälvä, Lohtaja, Nivala, Perho, Sievi, Ullava, Veteli,
SOITA 0800-30101 (24 t/vrk).

TOIMITUS:

Yleisönsasto 020 750 4400
 Päätoimittaja
 Lassi Jaakkola 020 750 4401
 Pääkirjoitustoimittaja
 Arto Hietalahti 020 750 4403
 Toimituspäälliköt:
 Hannu Lehto 020 750 4408
 Tiina Ojtkangas 020 750 4402

Lisää yhteystietoja A-osan takasivulla

PÄÄKIRJOITUS

Kataisen juhlaa omien keskellä

Kokoomuksella menee niin hyvin, ettei sen puoluekokous kiinnostanut julkisuutta läheskään yhtä paljon kuin Rovaniemellä viikkoa aikaisemmin pidetty keskusta tapaaminen. Puheenjohtaja, pääministeri Jyrki Kataisen asema on niin vahva, että nykyoloissa hänen haastamisensa osoittaisi lähinnä harkintakyvyn puutetta. Vuoden hallitusta johtaneelle pääministerille kuuluu työrauha ja omien tuki. Vakavampia linjariitoja ja kuppikuntia syntyy vasta sitten, jos puolue menettää selvästi kannatustaan ja uhkaa häviötä tai häviää vaalit.

Katainen aloittaa jo viidennen puheenjohtajakautensa. Pääministeriaseman vuoksi siitä on tulossa edellisiä vaikeampi. Euroalueen kriisikohteet takaavat sen, että hallitus joutuu tekemään monta epämiellyttävää päätöstä. Vaikesastetta lisäävät kotimaan kuntauudistusväännot ja eläkepainet. Päätäjien suosio voi romahtaa nopeastikin, jos riskit todella realisoituvat, talouskasvu hyyyty miinukselle sekä työttömyys ja velkaantuminen kasvavat.

Kahdeksan puheenjohtajavuoden saldon perusteella on kuitenkin helppo sanoa, että Katainen on ollut kokoomukselle erinomainen valinta. Hänen sovitteleva toimintatylinsä ja poliittikan linjan keskustahakuisuus ovat madaltaneet kokoomusta kohtaan tunnettuja epäluuloja. Työväenpuolueesta puhuminen on retoriikkaa, mutta kannatuslukujen perusteella kokoomus on saanut lisää keskiluokkaisia äänestäjiä. Nuorekkuus kelpaa poliitikasta vähemmän kiinnostuneillekin.

Kaikilla isoilla puolueilla on toki omat "aittovieriläisensä". Puoluekokouksissa hekin pääsevät ääneen ja saavat purkaa sydäntään. Kokoomusta äänestävien joukossa on arvokonservatiiveja, joiden mielestä oikea isänmaallisuus edellyttää vähintään aatteellisia juoksuhautoja. Kaikkien ei ole helppo hyväksyä sitä, että kuuden puolueen hallituksessa kokoomus on joutunut tekemään työmarkkinamiehiä miellyttäviä kompromisseja.

Näitä haavoja Rovaniemellä lääkittivät muun muassa eduskuntaryhmän puheenjohtajan Jan Vapaavuori ja kansanedustaja Ben Zyskovicz. Vapaavuoren mielestä järjelliset tuloerot ovat mitä tervein merkki yhteiskunnan elinvoimasta. Kun sosialisti lannistaa, latistaa ja tasapäästä, kokoomusporvarit haluavat palkita onnistuneesta yrittäjyydestä tai ahkerasta työntöistä. Zyskovicz lopettaisi kilpalaulannan tulonsiirroista ja kohtenaisi palveluita.

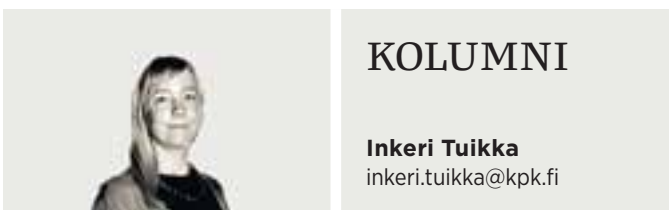
Kovatkin lausunnot kuuluvat puoluekokousrekvisiittaan. Tulevaisuuden kannalta ei ole kuitenkaan rohkaisevaa, jos itselleen nimeä hakevat nuorisopoliitikot keksivät kilvan kovia arvoja ilmentäviä vaatimuksia.

Valinnasta ja luottamuksesta kiittänyt Katainen ei tähän tyyliin sortunut. Niinistömäisiä piirteitä saaneessa puheessaan hän korosti yhteisen välittämisen merkitystä. Välittämistä ei voi ulkoistaa. Ketään ei jätetä yksin, ei myöskään irtisanottuja nokialaisia.

Pääministerinä Katainen ei puhunutkaan pelkäästään kokousväelle. Sanat oli tarkoitettu koko kansalle. Hieno ele oli perua ulkomaanmatka ja suunnistaa ensi viikolla tapaamaan menetyksiä kokeneiden paikkakuntien ihmisiä.

Tänään puoluekokousedustajat pääsevät äänestämään varapuheenjohtajista. Saattaa silti olla, että Kreikan vaalitulos kiinnostaa illalla suomalaisia ja kokoomuslaisiakin enemmän kuin tämä pian unohtuva äänestys.

Arto Hietalahti

KOLUMNI

Inkeri Tuikka
 inkeri.tuikka@kpk.fi

Itsepalveluautomaatin vai ihmisen hoiviin?

Sairastaminen ei ole mukavaa. Kipujen ja voimattomuuden keskellä kuitenkin helpottaa, kun saa osakseen inhimillistä kohtelua. Ihmimillinen kohtelu on joutain, mihin koneet eivät pysty.

Oulun sairaalan uudehkolla avohoitotalolla potilailla ei ota vastaan ihmisen vaan viivakoodinlukija. Kun lukijalle näyttää Kela-korttia, se kertoo, mihin kunkin jonottajan tulee mennä. Seuraavan automaatin luona, esimerkiksi röntgenin odotusaulassa, täytyy ilmoittautumisen tehdä taas uudestaan.

Avohoitotalolle kannattaa tulla hyvissä ajoin, virkeänä ja vastaanottavaisin mielin, sillä itsepalveluautomaatin ohjeiden tulkinta vaatii melkoisesti avityötä. Ei silti syytä huoleen: eräs potilaana ollut lääketieteen tohtori kertoo, että hän kyllä pääsi viimein siihen huoneeseen, jonka laite hänelle osoitti. Mutta kuinka ollakaan, se olikin väärä paikka, sillä häntä hoitava lääkäri oli vaihtanut tilapäisesti huonetta! Tätä ei automaatti ollut kertonut.

Kanadalaisessa sairaalassa Sudburyssa potilasta vastassa on hymyilevä vapaaehtoistyöntekijä. "This way, Mrs!" Ilmoittautumislukun jälkeen vapaaehtoistyöntekijä saattaa tullaan tietokoneen luo. Kone tiedustelee, miten potilas voi ja millaiseksi hän arvioi oman kuntosaa. Vapaaehtoistyöntekijä auttaa vastausten syöttämisessä, muttei missään vaiheessa näe tietoja potilaan henkilöllisyydestä tai sairaudesta.

Jos potilaan tulee käydä röntgenissä, vapaaehtoistyöntekijä saattaa hänet sinne ja selittää, milloin ja mitä vaatteita pitää riisuua. "Let me help, Mrs!" Auttaja tuo hänelle milloin lämmitetty peiteen, milloin neuleen, jota saa kutoa odotusaikoina.

Vapaaehtoistyöntekijöitä on lukiolaista eläkeläisiin. Palkaksi heille tarjotaan lämmintä ruokaa.

Sekä ulkolaisessa että kanadalaisessa systeemissä on puolensa. Minä menisin mieluummin potilaaksi Kanadaan, sillä koen olevani ihminen, en viivakoodi.

Kirjoittaja on Keskipohjanmaan kesätoimittaja.

Messutelttojen tilalla on jo rivitaloja, jouluna asukkaitakin

Tosioistajat olivat liikkeellä

Kaisa Suomala KOKKOLA (KP)
 Projektipäällikkö **Juha Pöntinen** YIT:ltä on tyytyväinen. Rakenteilla olevien rivitalojen esittelytapahtumaan on varattu mehua ja esitteitä, eikä kävijävirrasta kovin moni ole tyytynyt pelkkään mehuun.

– Kaikista voi käyttää reilusti asiakas-termiä. Varuudimme siihenkin, että täällä käväistään juomassa mehua, mutta kaikki ovat olleet kiinnostuneita, hän sanoo.

Pöntinen ja SKV-kiinteistöväilyksen henkilöstö esittelee Kokkolan asuuttomessualueella neljää eri valmistusvaiheessa olevaa rivitaloa. Luotsi-taloyhtiön taloista yhden huoneistoissa on väliseinät, toiset ovat vielä hieman viitteellisemmässä kunnossa. Niin pitkällä kuitenkin ollaan jokaisessa, että vesipisteiden ja viemärien paikat on jo sananmukaisesti betonoitu.

Se hitusen harmittaa **Hannele Björkskogia**, jonka suosikki-pohjalla varustetut asunnot on jo myyty yhtiön ennakkomarkkinoinnissa. Hieman toisenlainen kolmio vaikuttaa hyvältä vaihtoehdolta, mutta päätöstä asunnonetsijä ei ole vielä tehnyt.

– Tai oli päätös tehty, mutta se asunto oli myyty jo, hän sanoo.

Rakennuskohteen esittelyssä on paikalla myös sisustussuunnittelija **Jaana Niemi** esittelymateriaaleineen. Hän käy Björkskogin kanssa pitkään läpi kaikkia, mattonäytteitä ja pintamateriaaleja, joita asunnossa voisi käyttää.

Asuntoihin on mietitty valmiit yhdistelmät esimerkiksi keittiökalusteiden ovimalleja sekä pintojen kuvioita ja värejä varteen, ja hintaan kuuluu myös tietty välikoima tapetteja. Lisäksi asunnonostaja voi ostaa Niemen valmiiksi suunnitteleman sis-

Neljän talon rivitalokohteesta on myyty tässä vaiheessa puolet asunnoista. YIT:n Anssi Torppa ja Juha Pöntinen ovat tyytyväisiä joulukuuksi valmistuvan työmaan etenemiseen. KP/CLAS-OLAV SLOTTE

tuspaketin, jossa huoneisiin on valittu valmiiksi myös yhteensopivat valaisimet, verhot ja huonekalut.

– Tämähän on huippua, että materiaalinäytteet näkee luonnossa eikä vain kuvista, ja ammattitaitoiset ihmiset ovat paikalla mieltämyksessä värejä, Björkskog kiittää.

Vesi valtina

Ikkunakoristeet, trampoliinit, polkupyörät ja pihakalusteet kertovat, että vuoden takaisesta messualueesta on tullut elävä asuinalue, jossa ulkoilutaan koiria ja otetaan aurinkoa.

Valmiin alueen keskellä toimivassa rakennustyömaassa on vastaavan työnjohtajan, projek-

tipäällikkö **Anssi Torpan** mukaan ollut omat haasteensa, mutta niistä on selvitty.

Torppa kertoo, että osa tulevasta rivitalonaapureista pääsee tutustumaan toisiinsa, kun perustettavan asunto-osakeyhtiön aloituskokous, ostajien kokous, pidetään myyjien luona.

– Niissä kerrostaloissa, joita

olimme tänne rakentamassa, vaikuttaa tulleen omia naapuriryhteisöjään, Anssi Torppa sanoo.

Asuntojen lisäksi messualueella esiteltiin lauantaina veneitä. Yhteistyö venevalmistaja Finn-Marinin kanssa oli YIT:n Juha Pöntinen idea.

Veden läheisyys ja alueen

oma venelaituri on hänen mielestään alueen ehdoton valtti.

– Mikäli Kokkolassa asuisin, on suuri vaara, että asuisin täällä. Asun Vaasassa ja harrastan veneilyä, ja kotoani on viisi kilometriä venelaiturille, ja sinne tulee mentyä aina autolla. Tässä natsaa sen suhteen kaikki, Pöntinen sanoo.

Lähi- ja luomuruoka lisänneet suosiota

Erityisesti nuoret katsovat tarkasti, mitä syövät

Anne Mattila (KP)

Lähi- ja luomuruoka ovat lisänneet selvästi suosiotaan ruoan ostotilanteessa. Nuoret kuluttajat ovat selvästi kriittisimpiä oman ruokakauppansa elintarvikkevalikoimaa kohtaan kuin vanhemmat ikäryhmät.

– Tämä kertonee siitä, että nuoremmat ovat ehkä valuetuneempia ruoan ostajia kuin vanhemmat ikäluokat, erikoistutkija **Ari Peltoniemi** Kuluttajatutkimuskeskuksesta sanoo. Erittäin tyytyväisiä ruokakauppansa valikoimiin alle 25-vuotiaista on alle 15 prosenttia.

– Nuoret ovat kasvaneet ruoan ostajiksi aikana, jolloin EU-jäsenyys vapautti elintarviketuonnin ja laajensi kauppojen ruokavaliokimaa.

– Tiedon lisääntymisen ja koulutuksen parantumisen myötä nuoret ovat entistä tietoisempia ruoan ominaisuuksista ja kulutustrendeistä, Peltoniemi sanoo.

Erikoismyymälöiden määrä kasvaa

Kuluttajatutkimuskeskus ja Peltoniemi taloustutkimus PTT selvittivät suomalaisten kuluttajien ja tuottajien näkemyksiä ruoan valintaan vaikuttavista tekijöistä sekä ruoan vaihtoehtoisista tuotantotavoista. Tutkimus on osa Vuorovaikutteinen ja vastuullinen elintarvikkeiden hanketta.

Tutkimus kertoo sen, että kuluttajat hankkivat ruokansa pääasiallisesti isoista marketeista. Kuluttajat ovat vähintään melko tyytyväisiä pääasiallisesti käyttämäänsä ruoka-

kaupan tuotevalikoimiin.

Kuluttajista lähes 90 prosenttia ilmoittaa ostavansa ruokansa vähintään kerran kuukaudessa isoista marketeista. Vastaavasti joka kymmenes haki vähintään kerran kuukaudessa ruokatarvikkeita lähi-, luomu- tai pientuottajien tuotteita myyvistä erikoismyymälöistä.

Noin viisi prosenttia kuluttajista ostaa ruokaa vähintään kerran kuukaudessa suoraan tuottajilta.

– Näyttää siltä, että kuluttajat eivät toistaiseksi käy kovin säännöllisesti erikoismyymälöiden ja maatilojen omien myymälöiden kaltaisissa ostopaikoissa, mutta lähi- ja luomuruoan arvostus näkyy tulevaisuudessa erikoismyymälöiden määrän kasvuna ja valikoimien laajentumisena jo olemassa olevissa päivittäistavarakaupoissa, Peltoniemi ennustaa.

Eläinten ja tuottajan hyvinvointi tärkeä

Kuluttajille tärkeä asia on se, että eläinten kasvatusolosuhteisiin kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota. Sitä vastoin vähärasvaisuuden tärkeä ruoan valintakriteerinä on ilmeisesti kulutustrendien muuttamisen vuoksi laskenut selvästi.

– Karppauksen suosio on vähentänyt vähärasvaisuuden tärkeyttä, Ari Peltoniemi sanoo ja kertoo, että kuluttajien ja tuottajien näkemykset kuluttajien tärkeinä pitämistä asioista ruoan hankintatilanteesta eroavat jonkin verran toisistaan. Geenimuunnelluista orga-

nismeista (GMO) vapaan ruoan painoarvo on kuluttajien keskuudessa huomattavasti pienempi kuin tuottajien antamisessa arvioissa.

– GMO-vapaus on käsitteensä usealle kuluttajalle epäselvä. Myös lähiruoan, vähärasvaisuuden sekä valmistajan tai tuotemerkin merkitys kuluttajan ruokaostoksissa on pienempi kuin mitä tuottajat olettavat, tutkimuksessa todetaan.

Tuottajan saama korvaus työstään on asia, jota kuluttajat pitävät tärkeänä. Merkittävää osa kuluttajista pyrkii ruokaa valitessaan huomioimaan myös sen, että tuottajien tulo-taso pysyy riittävänä.

– Tämä saattaa merkitä sitä, että kuluttajat olisivat jatkossa valmiita maksamaan hyvästä ja laadukkaasta ruoasta korkeampaa hintaa, Peltoniemi arvioi.

Oman tilan possut lihakaupan tiskiini

Ensimmäinen 5000 kilon erä Malkamäen oman tilan possuista laitettuja lihavalmisteita saapui perjantaina suomalaisen lihan kauppan Oulaisissa. Lastia tuomassa autoilija Rauli Honka ja vastaanottamassa yrittäjä Paula Malkamäki. KP/ANNE MATTILA

vaihtoehdon ostaa lähiruokaa, yrittäjät sanovat ja kertovat, että heiltä on vuosien saatossa usein kysely ostaa possunlihaa.

Hinta kestää vertailun

Lähiruuan arvostus näkyy myös ravintoloissa. Ylivieskalaisen ravintola Pikkuvelin toimitusjohtaja **Jari Ruonakoski** sanoo, että lähiruusta valmistettu ruoka on parempaa, koska raaka-aineet saadaan tuoreina ja nopeasti käyttöön. Sitä arvostavat myös ruokailijat.

– Laatu on tärkein kriteeri

käyttää lähellä tuotettuja raaka-aineita. Hinta kestää myös vertailun, eikä lähellä tuotettu ole sen kalliimpaa kuin muuta. On ollut hauska huomata, että moni ruokailija ei edeltä tutki ruokalistaa, vaan saapuu syömään, mitä kulloinkin on tarjolla, hän sanoo.

Ylivieskalaisen ravintolan keuhalla käyttämistä raaka-aineista jopa 70 prosenttia on lähellä tuotettua ja talvellakin päästään puoleen.

– Juurekset, kurkut, tomaatit, salaatti ja possu ovat himan-

kalaisia. Naudanlihaa saamme usein Toholammilta. Sievistä tulevat rypsiöljy ja ruisleipä, Tyn-gältä perunat ja jauhot, Rantsilasta mehut, Yli-lästä poronliha ja Ylikiimingistä jäätelö sekä vilji-lyrtyt 4H:n kautta, Ruonakoski luettelee.

Engelmällisin lähiruoka on kala. Hinnan vuoksi lounaslinjalle pääsevät lähinnä vain silakka, muikku ja pieni määrä kotimaista lohta.

– Naudanlihaa ei myöskään saa leikattuna säännöllisesti, Ruonakoski harmittelee.